

Informații generale privind reglementările de ședere, muncă și de asigurări sociale după aderarea României la Uniunea Europeană

- I. Prevederi privind intrarea și șederea**
- II. Începerea unei activități**
- III. Aspecte sociale**

I. Prevederi privind intrarea și șederea

Obligativitatea vizei

După aderarea României la UE, se elimină obligativitatea vizei pentru cetățenii români indiferent de scopul și durata șederii. Prin aceasta se elimină procedura de viză.

Intrarea în Germania cu pașaport sau carte de identitate

Cartea de identitate este suficientă pentru a intra în Germania (art. 3 din directiva 68/360/CEE).

Totuși se recomandă ca, pentru eliberarea unui permis de ședere care ar fi eventual de solicitat în Germania, prezentarea unui pașaport românesc.

Aprobarea de ședere

Aprobarea de ședere nu mai este necesară după aderarea României la Uniunea Europeană. Pentru o durată de până la trei luni nu este necesară în Germania o adeverință cu privire la dreptul de ședere. Aceasta se solicită pentru o ședere de peste trei luni în Germania și se acordă din oficiu tuturor cetățenilor Uniunii Europene cu drept de liberă circulație (între alții studenți, pensionari) și membrilor de familie ai acestora care locuiesc cu ei de către autoritatea pentru străini competentă la nivel local.

Pentru cetățenii Uniunii Europene cu drept de liberă circulație care nu prestează activitate și pentru membri de familie care locuiesc la ei este necesară prezentarea unei dovezi cu privire la o asigurare de sănătate suficientă și la asigurarea mijloacelor de subzistență. (art. 2-5 din legea privind libera circulație UE).

Este de remarcat că în Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană s-au inclus măsuri tranzitorii, conform cărora libera circulație a cetățenilor români poate fi limitată temporar. De această limitare sunt afectați în principal lucrătorii (anexa VII, lista conform art. 20 din protocol: măsuri tranzitorii, România). Vă rog să consultați explicațiile de la punctul II.

Obligația de notificare

Cetățenii Uniunii Europene și membrii lor de familie trebuie să se înscrie la autoritatea locală, respectiv Oficiul pentru evidența populației (Oficiul de înregistrare a locuitorilor – Einwohnermeldeamt) de la administrația locală a domiciliului lor, dacă își mută domiciliul în Germania. Acest lucru trebuie realizat, de regulă, într-o săptămână, iar în unele landuri federale în două săptămâni. La oficiul respectiv se pot prezenta regulat informații, care sunt necesare pentru eliberarea unei adeverințe de ședere.

Interdicții de intrare

Înscrierea cetățenilor români în registrul central pentru străini, respectiv în sistemul informațional Schengen se șterge odată cu aderarea la Uniunea Europeană. Nu se șterg înregistrările care au urmat unor încălcări ale legii deosebit de grave. (a se consulta între altele art. 93 și următoarele din Acordul de implementare Schengen)

II. Începerea unei activități

Lucrători

În principiu, cetățenii statelor membre ale UE pot începe o activitate într-un alt stat membru fără vreo constrângere sau aprobare prealabilă (Art. 39 Tratatul de Instituire a Comunității Europene – libera circulație a lucrătorilor). În baza măsurilor tranzitorii menționate în Tratatul de Aderare, pentru cetățenii români vor exista limitări la accesul pe piața germană a muncii.

De aceea, cetățenii români vor avea nevoie în continuare de o aprobare pentru muncă pentru exercitarea unei activități în Germania pe perioada aplicării măsurilor tranzitorii. Aceasta se va obține anterior începerii activității (art. 284 II Codul Social, partea a III-a).

Aprobarea pentru muncă se eliberează în principiu ca permis de muncă – UE și se limitează la un an (art. 284 II Codul Social, partea a III-a coroborat cu art. 39 din legea privind șederea).

Lucrătorii, care sunt deja admiși pe piața forței de muncă cel puțin un an și se află în posesia unui permis de muncă – UE sau exercită activitate fără necesitatea unui permis de muncă, au dreptul la un permis de muncă – UE, care se acordă fără constrângeri și nelimitat. Acest lucru este valabil și pentru soțul/soția, precum și pentru membri de familie sub 21 de ani ai lucrătorului, care rezidă legal în Germania la momentul aderării României la Uniunea Europeană și care locuiesc împreună cu lucrătorul sau care, după

aderare, rezidă legal în R.F. Germania pe o perioadă mai mare de 18 luni. (Anexa VII, lista conform art. 20 a protocolului: măsuri tranzitorii, România).

Agențiile pentru muncă sunt competente pentru eliberarea unui permis de muncă. Între timp, lucrătorii trebuie să se adreseze autorității pentru străini competente, în condițiile unei șederi mai mari de trei luni. Aceasta eliberează apoi, după primirea acordului din partea agenției pentru muncă, adeverința de ședere. (art. 39 din legea privind șederea).

Se recomandă solicitarea permisului pentru muncă, înainte de efectuarea călătoriei, către oficiul cu competențe (nu către reprezentanța germană în România). Acest lucru poate elimina costurile unei călătorii nenesare, respectiv costurile șederii în timpul prelucrării solicitărilor; verificarea condițiilor de admitere poate dura, în condițiile actuale, mai multe săptămâni.

Următoarele documente sunt necesare pentru eliberarea permisului de muncă:

- Solicitare pentru eliberarea unui permis de muncă – UE (formular care trebuie completat de către lucrător);
- Oferta de angajare a angajatorului;
- Chestionarul de completat cu privire la condițiile de angajare (formular de completat de către angajator).

Pentru procedura de aprobare nu se percep, de regulă, taxe.

Nu au nevoie de permis de muncă:

- Persoanele independente rezidente;
- Beneficiarii de servicii;
- Persoanele independente care prestează servicii în toate sectoarele, în măsura în care nu angajează lucrători străini;
- Lucrătorii trimiși pentru prestarea de servicii **din afara** sectoarelor construcțiilor și ramurilor economice conexe, curățării clădirilor, inventarului și a mijloacelor de transport, precum și decorațiunilor interioare;
- Pensionarii și studenții, care nu încep o activitate independentă;
- Prestatorii de servicii, pentru care nu este necesară eliberarea permisului de muncă, fapt expres prevăzut de ordonanța privind permisul de muncă.

Activitățile care pot fi desfășurate de către cetățenii români în Germania – cu sau fără permis de muncă – pot fi consultate în Ordonanța privind ocuparea. În acest sens, găsiți informații în Internet la adresa: www.arbeitsagentur.de . Ordonanța privind permisul de muncă oferă, între altele, informații privind condițiile pentru eliberarea unui permis de muncă precum și pentru ocupațiile pentru care nu este necesar permisul de muncă. Ordonanța o puteți consulta la adresa www.gesetze-im-internet.de .

Studenti

Cetățenii români care studiază în Germania pot exercita o activitate, care să nu depășească trei luni pe an, fără ca să aibă nevoie de un permis de muncă. Același lucru este valabil în cazul cetățenilor români care studiază în străinătate, dacă exercită în Germania o ocupație de vară de până la trei luni pe an, în cadrul unui program internațional de schimb a instituțiilor studențești sau comparabile, în colaborare cu Centrala de mediere a forței de muncă a Agenției Federale pentru Muncă sau dacă realizează în Germania o practică de cel mult șase luni, în cadrul programului de schimb (menționat mai sus) și dacă această practică este în legătură directă cu domeniul de studiu al practicantului (art. 9 nr. 9 și 15 din ordonanța privind permisul de muncă).

Informații detaliate puteți consulta în Internet la adresa www.zav.de.

Persoane independente și întreprinderi

Întreprinderile și persoanele independente din România pot să se stabilească în Germania, dacă îndeplinesc toate condițiile general valabile conform legislației germane, inclusiv cerințele de calificare. Pe baza măsurilor tranzitorii stabilite în cazul liberei circulații a lucrătorilor, întreprinderilor românești nu le este permisă trimiterea altor lucrători din țările candidate cu excepția celor proprii.

În plus, întreprinderile românești pot presta servicii transnaționale cu personal propriu în Germania, fără permisul de muncă – UE. Aici sunt valabile totuși și măsurile tranzitorii în sectoarele construcțiilor și ramurilor economice conexe, curățării clădirilor, inventarului și a mijloacelor de transport, precum și decorațiunilor interioare. Ca urmare, lucrătorii români trimiși în aceste domenii au nevoie de un permis de muncă – UE.

În plus față de respectarea condițiilor stabilite de legislația privind permisul de muncă, este necesară notificarea trimiterii planificate a lucrătorilor, anterior executării lucrărilor la Direcția Controlul Financiar al Muncii la

Negru la Direcția financiară superioară Köln, Neusser Straße 159, 50733 Köln, Tel. 0049(0)221964870 (art. 3 din legea privind trimiterea lucrătorilor). Formularul pentru notificare poate fi obținut din Internet de la adresa www.zoll.de.

Trebuie avut în vedere în toate cazurile faptul că se vor respecta condițiile de muncă aplicabile favorabile lucrătorilor trimiși în Germania. Aici este vorba de prevederi ale contractelor colective de muncă aplicabile în anumite ramuri cu privire la salariul minim și la concediu. În plus, angajatorii români trebuie să garanteze condițiile de activitate, stabilite în Germania prin prevederile legale și administrative și care trebuie respectate și de angajatorii din R.F. Germania. Acestea au în vedere în special timpul maxim de lucru și timpul minim de odihnă, concediu anual plătit, salariile minime inclusiv pentru orele suplimentare, securitatea, sănătatea și igiena la locul de muncă precum și egalitatea de tratament a bărbaților și femeilor, ș.a.m.d. (art. 7 din legea privind trimiterea lucrătorilor).

Informații complete cu privire la prevederile legale și ale contractelor colective de muncă în cazul trimiterii lucrătorilor găsiți în Internet la adresa www.zoll.de.

III. Aspecte sociale

Orice persoană care desfășoară în mod legal activitate în Germania, se supune prevederilor cu privire la obligativitatea de asigurare în Germania. Lucrătorii trebuie să fie în principiu asigurați în sistemul de asigurări de sănătate și de accidente precum și în sistemul asigurărilor pentru pensie, șomaj și îngrijire. Acest lucru este valabil și pentru lucrătorii români.

Șomerii români – ca și șomerii din alte state membre - nu au dreptul, conform prevederilor comunitare, la prestații în sistemul de asigurări sociale german, dacă se află în Germania în căutarea unui loc de muncă.

Dreptul la indemnizație de șomaj din Germania poate apărea în principiu, în măsura în care un cetățean român a desfășurat anterior legal o activitate în Germania și a contribuit la asigurarea pentru șomaj cel puțin 12 luni în cadrul ultimilor doi ani.

Pensionarii români – ca și pensionarii din alte state membre - au drept de ședere în Germania conform prevederilor comunitare, dacă în timpul șederii nu trebuie să beneficieze de prestații de ajutor social și dacă au o protecție dată de asigurarea de sănătate, care acoperă toate riscurile.

Lucrătorii români sezonieri în Germania

- I. Generalități**
- II. Condiții de activitate**
- III. Asigurări sociale**
- IV. Procedură**
- V. Informații suplimentare**

I. Generalități

Cetățenii români pot desfășura în Germania o activitate cu durata de până la 4 luni pe an calendaristic în cadrul unei înțelegeri încheiate între administrațiile de muncă cu competențe, cu privire la procedură și selecție (art. 18 din legea privind șederea coroborat cu art. 18 din ordonanța privind ocuparea). În cazul lucrătorilor în parcurile de distracție, durata activității în Germania poate fi până la 9 luni.

Pentru partea germană, competența revine Centralei de mediere a forței de muncă Bonn (Zentralstelle für Arbeitsvermittlung Bonn), iar pentru partea română, competența revine Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

Sunt permise activități în domeniul agriculturii, forestier, hotelier și gastronomic, cu excepția cluburilor de noapte și barurilor, prelucrarea fructelor și legumelor, parcuri de distracții, precum și în fabricile de cherestea. Timpul de lucru trebuie să fie de cel puțin 30 de ore săptămânal cu cel puțin 6 ore pe ziua de lucru. Intervalul pentru ocuparea lucrătoarelor și lucrătorilor este limitat pentru firme la 8 luni pe an calendaristic; acest lucru nu este valabil pentru firmele din domeniul cultivării fructelor, legumelor, creșterii viței-de-vie și a tutunului.

II. Condiții de activitate

Legislația germană privind timpul de lucru se aplică raporturilor de muncă încheiate de lucrătorii români sezonieri; cu privire la nivelul salariilor se aplică contractele colective de muncă, iar în lipsa acestora nivelul salariilor nu poate fi mai mic decât salariile obișnuite pentru zona respectivă. Angajatorii se vor îngriji de cazarea corespunzătoare a lucrătorilor români.

III. Asigurări sociale

Lucrătorilor români sezonieri au, în principiu, obligativitatea de asigurare în sistemul german al asigurărilor sociale. Cu excepția asigurării în caz de accident, în cazul ocupării reduse, există posibilitatea eliberării de obligația de asigurare. În măsura în care nu există asigurare de sănătate, angajatorul

trebuie să încheie pentru lucrător, pe cheltuiala proprie, o asigurare privată de sănătate comparabilă. În caz contrar, angajatorul suportă întreg riscul financiar în caz de boală.

IV. Procedură

Recrutarea lucrătorilor români sezonieri poate fi realizată doar de Agenția Federală pentru Muncă. Angajatorii germani pot solicita acesteia lucrători anonimi sau cunoscuți nominal. Solicitarea se realizează prin completarea formularelor „Acord angajare/contract de muncă”, care se transmit ulterior ministerului român menționat mai sus.

Medierea se realizează totuși doar prin respectarea intereselor de piața muncii ale ambelor țări.

V. Informații suplimentare

Informații suplimentare sunt disponibile pe pagina Internet a Centralei de mediere a forței de muncă – www.zav.de.

Serviciul Europa pentru acțiuni cetățenești (ECAS) a instalat și o linie telefonică gratuită cu numărul de telefon 0032 2 512 59 68, unde cetățenii români, care doresc să lucreze în Uniunea Europeană, se pot informa cu privire la drepturile lor. De remarcat că informațiile ECAS sunt disponibile doar în următoarele limbi: engleză, franceză, germană, italiană, lituaniană și poloneză. ECAS poate fi contactat și pe Email la adresa: hotline@ecas.org.